

Obsah

Úvod	14
Vyhláška č. 505/2002 Sb. – úplné znění s komentářem	16
Zákon č. 563/1991 Sb. – úplné znění	94
Porovnání vztahu zákona o účetnictví, prováděcí vyhlášky č. 505/2002 Sb. a částečně platného Opatření MF	126
Opatření MF – úplné znění	131
Porovnání vyhlášky č. 505/2002 Sb. a Opatření MF (z hlediska platnosti rozsahu Opatření MF)	238
Názorné příklady účtování organizačních složek státu a územních samosprávných celků	244
1. Účtování příjmů v organizačních složkách státu	244
2. Účtování příjmů v územních samosprávných celcích	244
3. Účtování o limitech (základní schéma) v organizačních složkách státu	245
4. Účtování výdajů v organizačních složkách státu	245
5. Účtování výdajů v územních samosprávných celcích s použitím účtu 232	246
6. Účtování příjmů a výdajů v územních samosprávných celcích s použitím účtu 231, účetní jednotka nepoužívá příjmový účet a vkladový výdajový účet	246
7. Účtování kurzových rozdílů u územních samosprávných celků - kurzová ztráta u odběratelské faktury (bankovní účet je veden v cizí měně)	247
8. Účtování kurzových rozdílů u územních samosprávných celků - kurzového zisku z odběratelské faktury (bankovní účet je veden v cizí měně)	247
9. Účtování návratných finančních výpomocí u územních samosprávných celků na základním běžném účtu	248
10. Účtování návratných finančních výpomocí u organizačních složek státu	249
11. Účtování nákladů v organizačních složkách státu a v územních samosprávných celcích	249
12. Účtování hospodářské činnosti v územních samosprávných celcích	250

13.	Účtování provozní zálohy pro vnitřní organizační jednotky u organizačních složek státu	250
14.	Účtování provozní zálohy pro vnitřní organizační složky u územního samosprávného celku	251
15.	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku u organizační složky státu	251
16.	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku u územního samosprávného celku s použitím účtu 232-Vkladový výdajový účet	251
17.	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku u organizační složky státu	252
18.	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku u územního samosprávného celku s použitím účtu 232-Vkladový výdajový účet	252
19.	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku u územního samosprávného celku s použitím účtu 231-Základní běžný účet	252
20.	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku u územního samosprávného celku z peněžních fondů	253
21.	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku u územního samosprávného celku s použitím limitních účtů při dotaci ze státního rozpočtu	253
22.	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku u organizační složky státu bezúplatným převodem	253
23.	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku u organizační složky státu bezúplatným převodem	254
24.	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku vlastní činností u organizační složky státu	254
25.	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku vlastní činností u územního samosprávného celku s použitím účtu 232-Vkladový výdajový účet	254
26.	Zjištěné inventarizační přebytky dlouhodobého nehmotného majetku u organizačních složek státu	255
27.	Zjištěné inventarizační přebytky dlouhodobého nehmotného majetku u územního samosprávného celku	255
28.	Zjištěné inventarizační přebytky dlouhodobého hmotného majetku u organizačních složek státu	255
29.	Zjištěné inventarizační přebytky dlouhodobého hmotného majetku u územního samosprávného celku	255
30.	Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku u organizační složky státu bezúplatným převodem	255
31.	Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku u organizační složky státu bezúplatným převodem	255

115.	Odvod odpisů (odvodová povinnost z investičního fondu) příspěvkové organizace do rozpočtu územního samosprávného celku	321
116.	Odvod odpisů příspěvkové organizace do státního rozpočtu (v případě, že má příspěvková organizace zřízen účet 245-Ostatní běžné účty, na kterém má soustředěny peněžní prostředky finančních fondů)	321
117.	Odvod odpisů (odvodová povinnost z investičního fondu) příspěvkové organizace do rozpočtu územního samosprávného celku (účet 245)	322
118.	Odvod příjmů z prodaného nemovitého státního majetku příspěvkovou organizací do státního rozpočtu (nemovitý majetek je plně odepsán)	322
119.	Odvod příjmů z prodaného nemovitého státního majetku příspěvkovou organizací do státního rozpočtu (nemovitý majetek není plně odepsán)	322
120.	Účtování dotace (poskytnuté peněžní prostředky ze státního rozpočtu provozní), která je poskytnuta prostřednictvím limitního bankovního účtu otevřeného například u České spořitelny	323
121.	Účtování dotace poskytnuté na pořízení dlouhodobého majetku (poskytnuté peněžní prostředky ze státního rozpočtu na pořízení dlouhodobého majetku), která je poskytnuta prostřednictvím limitního bankovního účtu otevřeného například u České spořitelny	323
122.	Účtování příspěvku na provoz poskytnutého příspěvkové organizaci organizační složkou státu nebo územním samosprávným celkem	323
123.	Účtování investičního příspěvku poskytnutého příspěvkové organizaci Státním fondem prostřednictvím otevření limitu u České spořitelny	324
124.	Účtování investiční dotace poskytnuté příspěvkové organizaci územním samosprávným celkem přímo na účet 916-Investiční fond	324
125.	Účtování investiční dotace včetně pořízení dlouhodobého hmotného majetku z této dotace u příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem	324

32. Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku u územního samosprávného celku bezúplatným převodem	256
33. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku u územního samosprávného celku bezúplatným převodem	256
34. Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku u organizační složky státu likvidací (v důsledku nepotřebnosti majetku)	256
35. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku u organizační složky státu likvidací (v důsledku nepotřebnosti majetku)	256
36. Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku u územního samosprávného celku likvidací (v důsledku nepotřebnosti majetku)	256
37. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku u územního samosprávného celku likvidací (v důsledku nepotřebnosti majetku)	256
38. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku u organizační složky státu na základě zjištěného manka	257
39. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku u územního samosprávného celku na základě zjištěného manka	257
40. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku u organizační složky státu na základě zjištěné škody	257
41. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku u územního samosprávného celku na základě zjištěné škody	257
42. Likvidace stavby v důsledku další výstavby na stejném místě pozemku u organizační složky státu	258
43. Likvidace stavby v důsledku další výstavby na stejném místě pozemku u územního samosprávného celku	258
44. Demolice stavby, která není součástí další výstavby u organizační složky státu	258
45. Demolice stavby, která není součástí další výstavby u územního samosprávného celku	258
46. Pořízení (nákup) drobného dlouhodobého nehmotného majetku u organizační složky státu	259
47. Pořízení (nákup) drobného dlouhodobého nehmotného majetku u územního samosprávného celku	259
48. Pořízení (nákup) drobného dlouhodobého hmotného majetku u organizační složky státu	259
49. Pořízení (nákup) drobného dlouhodobého hmotného majetku u územního samosprávného celku	260
50. Technické zhodnocení (rekonstrukce a modernizace) dlouhodobého hmotného majetku zapsaného v seznamu kulturních památek, nemovitá kulturní památka není vedena na majetkovém účtu organizační složky státu	260

51. Pořízení (nákup) nemovité kulturní památky u územního samosprávného celku	261
52. Pořízení materiálových zásob způsobem A u územního samosprávného celku	261
53. Pořízení materiálových zásob způsobem A u organizační složky státu	261
54. Pořízení materiálových zásob způsobem B u územního samosprávného celku	261
55. Pořízení materiálových zásob způsobem B u organizační složky státu	261
56. Pořízení, spotřeba, aktivace a vyřazení materiálových zásob způsobem A u územního samosprávného celku	262
57. Pořízení, spotřeba, aktivace a vyřazení materiálových zásob způsobem A u organizační složky státu	263
58. Pořízení materiálových zásob způsobem B u územního samosprávného celku	264
59. Pořízení materiálových zásob způsobem B u organizační složky státu	265
60. Účtování nedokončené výroby, polotovarů, výrobků a jejich prodej u organizační složky státu	265
61. Účtování nedokončené výroby, polotovarů, výrobků a jejich prodej u územního samosprávného celku	266
62. Účtování o směnkách u územního samosprávného celku, účtovaných na vkladovém výdajovém účtu a na příjmovém účtu v případě, že dlužník směnku uhradí	266
63. Účtování poskytnutých provozních záloh u organizačních složek státu, pokud byla záloha nižší než dodavatelská faktura	267
64. Účtování poskytnutých provozních záloh u organizačních složek státu, pokud byla záloha vyšší než dodavatelská faktura	267
65. Účtování poskytnutých provozních záloh u územních samosprávných celků, pokud byla záloha nižší než dodavatelská faktura	267
66. Účtování poskytnutých provozních záloh u územních samosprávných celků, pokud byla záloha vyšší než dodavatelská faktura	268
67. Zúčtování mezd u organizačních složek státu účtujících za prosinec příslušného roku	268
68. Zúčtování mezd u územních samosprávných celků za prosinec příslušného účetního období	270

69. Zúčtování mezd u organizačních složek státu účtujících v průběhu účetního období	271
70. Zúčtování mezd u územních samosprávných celků v průběhu účetního období	272
71. Dohadné účty pasivní u organizačních složek státu	272
72. Dohadné účty pasivní u územních samosprávných celků	273
73. Dohadné účty pasivní u organizačních složek státu	273
74. Dohadné účty pasivní u územních samosprávných celků	274
75. Účtování cenin u organizačních složek státu	274
76. Účtování cenin u územních samosprávných celků	275
77. Účtování rozpočtových příjmů a výdajů v hotovosti u organizačních složek státu	275
78. Účtování rozpočtových příjmů a výdajů v hotovosti u územních samosprávných celků, které mají jen základní běžný účet	276
79. Účtování rozpočtových příjmů a výdajů v hotovosti u územních samosprávných celků, které mají vkladový výdajový účet	277
80. Účtování poskytnutých dotací subjektům u organizačních složek státu	277
81. Účtování poskytnutých dotací subjektům u územního samosprávného celku z vkladového výdajového účtu	278
82. Účtování poskytnutého krátkodobého úvěru u územního samosprávného celku, při poukázání finančních prostředků na základní běžný účet	279
83. Účtování poskytnutého dlouhodobého úvěru u územního samosprávného celku, při poukázání finančních prostředků na základní běžný účet	279
84. Účtování fondu kulturních a sociálních potřeb u organizačních složek státu	280
85. Účtování sociálního fondu u územních samosprávných celků v rámci peněžních fondů	281
86. Účtování rezervního fondu u organizačních složek státu	282
87. Účtování u územních samosprávných celků v rámci peněžních fondů - zapojení peněžního fondu do rozpočtu na nákup dlouhodobého hmotného majetku	282
88. Nákup dlouhodobého hmotného majetku z peněžního fondu přímo u územního samosprávného celku	283
89. Úhrada faktury za služby z peněžního fondu přímo u územního samosprávného celku	283
90. Zúčtování hospodářského výsledku z hospodářské činnosti u územního samosprávného celku po odsouhlasení	283

Názorné příklady účtování v příspěvkových organizacích	284
1. Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku dodavatelsky	284
2. Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku dodavatelsky	284
3. Pořízení dlouhodobého hmotného majetku dodavatelsky	284
4. Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku bezúplatným převodem	285
5. Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku bezúplatným převodem	285
6. Pořízení dlouhodobého hmotného majetku bezúplatným převodem	285
7. Převzetí majetku příspěvkovou organizací (bezúplatným převodem – majetek byl před převzetím částečně odepsán předávající příspěvkovou organizací)	285
8. Zjištěné inventarizační přebytky dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	285
9. Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku vlastní činností	286
10. Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku vlastní činností	286
11. Pořízení dlouhodobého hmotného majetku vlastní činností	286
12. Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku z fondu kulturních a sociálních potřeb	287
13. Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku z fondu kulturních a sociálních potřeb	287
14. Pořízení dlouhodobého hmotného majetku z fondu kulturních a sociálních potřeb	287
15. Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku na poskytnutou zálohu	288
16. Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku na poskytnutou zálohu	288
17. Pořízení dlouhodobého hmotného majetku na poskytnutou zálohu	288
18. Předání majetku územního samosprávného celku příspěvkové organizaci jím zřizované (včetně dopočítání odpisů u přebírající příspěvkové organizace)	289
19. Pořízení (nákup) staršího osobního automobilu včetně opravy automobilu před uvedením do užívání	289
20. Pořízení (nákup) staršího osobního automobilu včetně opravy automobilu po uvedení do užívání	289

21. Provedení technického zhodnocení osobního automobilu (v průběhu účetního období provedené vícekrát - nejprve účtováno do nákladů, následně provedena oprava účtování a zvýšení pořizovací ceny automobilu o celkovou výši technického zhodnocení provedeného v příslušném účetním období)	290
22. Provedení technického zhodnocení osobního automobilu, výše technického zhodnocení přesáhla částku 40 tis. Kč, technické zhodnocení je účtováno jako zvýšení pořizovací ceny dlouhodobého hmotného majetku (osobního automobilu) v průběhu účetního období	290
23. Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku likvidací, který není ještě plně odepsán	291
24. Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku likvidací, který není ještě plně odepsán	291
25. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku likvidací, který není ještě plně odepsán	291
26. Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku likvidací, který je plně odepsán	291
27. Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku likvidací, který je plně odepsán	291
28. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku likvidací, který je plně odepsán	292
29. Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku prodejem	292
30. Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku prodejem	292
31. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku prodejem	292
32. Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku bezúplatným převodem	293
33. Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku bezúplatným převodem	293
34. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku bezúplatným převodem	293
35. Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku v důsledku manka	293
36. Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku v důsledku manka	293
37. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku v důsledku manka	294
38. Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku v důsledku škody	294
39. Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku v důsledku škody	294

40. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku v důsledku škody	295
41. Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku pořízeného z fondu kulturních a sociálních potřeb (prodejem)	295
42. Finanční leasing (pokud to povoluje příslušný právní předpis)	295
43. Podrobněji znázorněný postup účtování finančního leasingu (pokud to povoluje příslušný právní předpis)	296
44. Nákup pozemku a jeho rekultivace	296
45. Pořízení uměleckého díla nebo předmětu	297
46. Nákup zvířat do základního stáda	297
47. Převedení mladých zvířat do základního stáda	297
48. Úhyn tažných zvířat a zvířat základního stáda	297
49. Prodej tažných zvířat	297
50. Darování zvířete patřícího do zásob (pokud to povoluje příslušný právní předpis)	298
51. Účtování dobropisů k dlouhodobému majetku pořízenému dodavatelsky	298
52. Účtování dobropisů k dlouhodobému nehmotnému majetku pořízenému dodavatelsky	298
53. Účtování dobropisů k dlouhodobému hmotnému majetku pořízenému dodavatelsky	299
54. Nákup drobného dlouhodobého nehmotného majetku	299
55. Nákup drobného dlouhodobého hmotného majetku	299
56. Příjem cenných papírů protihodnotou za své pohledávky (pokud to povoluje příslušný právní předpis)	300
57. Finanční prostředky uložené na dobu delší než 1 rok (pokud to povoluje příslušný právní předpis)	300
58. Pořizování materiálových zásob způsobem A	301
59. Pořizování materiálových zásob způsobem B	301
60. Pořizování materiálových zásob způsobem B	302
61. Nákup a prodej krátkodobých majetkových cenných papírů (pokud by to povoloval příslušný právní předpis)	302
62. Nákup a prodej krátkodobých dlužných cenných papírů (pokud by to povoloval příslušný právní předpis)	303
63. Účtování peněz v hotovosti	303
64. Účtování záloh - stálá záloha	303
65. Účtování záloh - jednorázová záloha	304
66. Účtování cenin	304
67. Účtování krátkodobých bankovních úvěrů (pokud to povoluje příslušný právní předpis)	304

68. Účtování krátkodobých bankovních úvěrů přímo z úvěrového účtu bankou (pokud to povoluje příslušný právní předpis)	304
69. Účtování poskytnutých provozních záloh	305
70. Účtování přijatých krátkodobých a dlouhodobých záloh	305
71. Refundace mezd (pracovník je v trvalém pracovním poměru)	305
72. Refundace mezd (pracovník přechodně pracuje v jiné organizaci)	305
73. Zúčtování se zaměstnanci a institucemi	306
74. Účtování směnek - příjem směnky, kdy bude uhrazena odběratelem přímo (pokud to povoluje příslušný právní předpis)	306
75. Příjem směnky, na kterou bude poskytnut úvěr bankou (pokud to povoluje příslušný právní předpis)	306
76. Příjem směnky, na kterou bude poskytnut úvěr bankou, ale odběratel směnku neuhradil (pokud to povoluje příslušný právní předpis)	307
77. Účtování časového rozlišení nákladů, výdajů, výnosů a příjmů příštích období	307
78. Náklady příštích období	307
79. Výdaje příštích období	308
80. Výnosy příštích období	308
81. Příjmy příštích období	308
82. Účtování kurzových rozdílů aktivních (kurzové ztráty)	309
83. Účtování kurzových rozdílů pasivních (zisky)	309
84. Účtování dohadných účtů aktivních	310
85. Účtování dohadných účtů pasivních	310
86. Účtování kurzových rozdílů z dodavatelsko odběratelských vztahů - kurzová ztráta u odběratelské faktury	310
87. Kurzový zisk u odběratelské faktury	310
88. Kurzová ztráta u dodavatelské faktury	311
89. Kurzový zisk u dodavatelské faktury	311
90. Účtování příspěvků a dotací u příspěvkových organizací, které jsou zřízeny územním samosprávným celkem	311
91. Účtování neinvestiční dotace ISPROFIN u příspěvkových organizací, účetní jednotka nedostává na svůj bankovní účet finanční prostředky, ale je jí otevřen limitní účet u příslušné banky (příspěvková organizace zaslá fakтуry k proplacení bance)	312

92.	Účtování neinvestiční dotace ISPROFIN u příspěvkových organizací, účetní jednotka nedostává na svůj bankovní účet finanční prostředky, ale je jí otevřen limitní účet u příslušné banky (příspěvková organizace zaslá faktury k proplacení bance) – je poskytnuta záloha přes limitní účet	312
93.	Účtování investiční dotace ISPROFIN u příspěvkových organizací, účetní jednotka nedostává na svůj bankovní účet finanční prostředky, ale je jí otevřen limitní účet u příslušné banky (příspěvková organizace zaslá faktury k proplacení bance)	312
94.	Účtování investiční dotace ISPROFIN u příspěvkových organizací, účetní jednotka nedostává na svůj bankovní účet finanční prostředky, ale je jí otevřen limitní účet u příslušné banky (příspěvková organizace zaslá faktury k proplacení bance) – je poskytnuta záloha přes limitní účet	313
95.	Poskytnutí investiční dotace na dlouhodobý hmotný majetek převodem finančních prostředků na běžný účet příspěvkové organizace	313
96.	Poskytnutí příspěvku na provoz převodem finančních prostředků na běžný účet příspěvkové organizace	313
97.	Opravná položka k pohledávkám	314
98.	Účtování daně z příjmů právnických osob	314
99.	Účtování daně z přidané hodnoty – dodávka zboží od zahraničního dodavatele	314
100.	Účtování daně z přidané hodnoty – dodávka materiálu od tuzemského dodavatele	314
101.	Účtování daně z přidané hodnoty – dodávka výrobků odběrateli	315
102.	Účtování o fondu oběžných aktiv	315
103.	Účtování o fondu odměn	315
104.	Účtování o fondu kulturních a sociálních potřeb	316
105.	Účtování o rezervním fondu	317
106.	Účtování o fondu reprodukce majetku (investičním)	317
107.	Souhrnný příklad účtování nákladů a výnosů v příspěvkové organizaci	318
108.	Zúčtování přebytků, mank nebo schodků v příspěvkové organizaci	319
109.	Zjištění hospodářského výsledku	320
110.	Otevírání účetních knih k 1. lednu následujícího účetního období	320
111.	Zúčtování hospodářského výsledku po odsouhlasení zřizovatelem	320
112.	Odvod z provozu příspěvkové organizace do státního rozpočtu	321
113.	Odvod z provozu příspěvkové organizace do rozpočtu územního samosprávného celku	321
114.	Odvod odpisů příspěvkové organizace do státního rozpočtu	321